

आदरातिथ्य उद्योग (Hospitality Industry) सुरु करण्यासाठी सुलभता आणण्याकरीता एक खिडकी योजना (Single Window) सुरु करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : टीडीसी २०२०/८/प्र.क्र. ४५९/पर्यटन,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२,
दिनांक:- ०२ नोव्हेंबर, २०२०.

प्रस्तावना :

राज्यात आदरातिथ्य उद्योग सुरु करण्यासाठी मोठ्या संख्येने ना-हरकत प्रमाणपत्रे/ अनुज्ञप्त्या/ परवानग्या घ्याव्या लागत होत्या व त्यासाठी विविध ठिकाणी अर्ज करावे लागत होते. या प्रक्रियेमध्ये सुलभता आणण्याच्या दृष्टीने अर्ज / परवानग्यांची संख्या कमी करण्यासाठी पर्यटन विभागामार्फत सर्व संबंधित विभागांच्या बैठका घेण्यात आल्या. या बैठकांमधील निर्णयानुसार/ निदेशानुसार विविध विभागांनी त्यांच्याकडील ना-हरकत प्रमाणपत्रे/ अनुज्ञप्त्या/ परवानग्या व त्यासाठी करावे लागणारे अर्ज यांची संख्या मोठ्या प्रमाणावर कमी केली आहे. पूर्वी विविध विभागांकडे ७० परवानग्यांसाठी ७० अर्ज करावे लागत होते. ही संख्या कमी करून सद्यस्थितीत ७ विभागांकडून १५ ना-हरकत प्रमाणपत्रे/ अनुज्ञप्त्या/ परवानग्या प्राप्त करण्यासाठी फक्त ९ अर्ज करणे आवश्यक आहे

२. कोविड-१९ च्या पार्श्वभूमीवर पर्यटन व आदरातिथ्य क्षेत्रावर झालेला प्रतिकूल परिणाम विचारात घेता, मोठ्या प्रमाणावर रोजगार निर्मितीची क्षमता असलेल्या या क्षेत्राला उभारी देण्यासाठी परवानग्या / आणि परवाने यांच्या संख्येत आणखी घट करणे तसेच या परवानग्या / परवाने विशिष्ट कालमर्यादेत उपलब्ध करून देणे आवश्यक आहे. वरीलप्रमाणे सुलभता आणल्यास आदरातिथ्य क्षेत्रात नवीन उद्योग/ व्यवसाय सुरु करण्यासाठी उद्योजक मोठ्या प्रमाणावर पुढे येतील. या दृष्टीने आदरातिथ्य उद्योग सुरु करण्यासाठी सद्यस्थितीत आवश्यक असलेल्या अनुज्ञप्त्या / परवानग्या / ना-हरकत प्रमाणपत्रे यांच्या संख्येत घट करून या परवानग्या / परवाने विशिष्ट काल मर्यादेत उपलब्ध करून देण्यासाठी एक खिडकी योजना (Single Window) सुरु करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

शासन निर्णय :-

राज्यात आदरातिथ्य उद्योग सुरु करण्यासाठी कराव्या लागणाऱ्या प्रक्रियेमध्ये सुलभता आणण्याकरीता यापुढे खालील तक्त्यामध्ये नमूद केलेल्या फक्त १० परवानग्या / परवाने / ना-हरकत प्रमाणपत्रे आणि ९ स्वयं प्रमाणपत्रे आवश्यक रहातील.

१.१ यापुढे आवश्यक असलेल्या परवानग्या/ मान्यता / परवाने (Permission / Approvals / Licenses Required henceforth)

अ.क्र.	विभाग	परवाना /मान्यता/ ना-हरकत प्रमाणपत्र / परवानगी (License / Approval / NOC/ Permission)
१	बृहन्मुंबई महानगरपालिका (MCGM) / स्थानिक स्वराज्य संस्था	दुकाने आणि आस्थापना कायदा, २०१७ अंतर्गत नोंदणी (Registration under shops & establishment Act, २०१७)
२		साईन बोर्ड परवाना आणि निऑन / ग्लो बोर्ड परवाना (Sign board license & Neon / Glow board license)
३		आरोग्य परवाना (Health License)
४	कामगार (Labour)	कंत्राटी कामगार परवाना कायदा, १९७० (Contract Labour License Act, १९७०)
५		नोंदणी / नुतनीकरण / बदल (Registration / Renewal / Changes)
६	उत्पादन शुल्क (Excise)	रोजगार नियमन आणि सेवा अटी कायदा, २०१७ (Regulation of Employment and conditions of Service Act, २०१७)
७	विक्री कर (Sales Tax)	एफ एल - III परवाना (FL- III license)
८		नियोक्त्यासाठी व्यावसायिक कर प्रमाणपत्र (Professional tax certificate for employer)
९		कर्मचारी नोंदणी व्यावसायिक कर (Professional tax reg. for employees)
१०	महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ (MPCB)	मुल्य वर्धित कर कायद्यांतर्गत नोंदणी (Registration under VAT Act)
१०	महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ (MPCB)	स्थापना आणि परिचालनासाठी परवानगी (Consent to Establish and Operate under Air (P&CP)Act, १९८१ and water (P&CP)Act, १९७४)

१.२ स्वयं प्रमाणपत्रामध्ये रुपांतरीत केलेल्या परवानग्या/ मान्यता / परवाने (Licenses / Approvals /NOC/ Permission Converted to Self- Certification)

अ.क्र.	विभाग	स्वयं प्रमाणपत्रामध्ये रुपांतरीत केलेल्या परवानग्या/ मान्यता / परवाने (License / Approval / NOC/ Permission to self-Certification)
१	बृहन्मुंबई महानगरपालिका (MCGM) / स्थानिक स्वराज्य संस्था	जलतरणीका परवाना (Swimming pool License)
२		ब्युटी पार्लर परवाना (Beauty Parlor License)
३		केश रचना (Hair Dressing)
४		लॉन्ड्री शॉप (Laundry Shop)
५		रोलिंग शटर परवाना (Rolling shutter License)
६		खाद्यपदार्थ हाताळणी करण्यासाठी आरोग्य प्रमाणपत्र (Health Certificate for food handlers)
७	ऊर्जा (Energy)	कीटक नियंत्रण प्रमाणपत्र (Pest Control Certificate)
८		उद्वाहन परिचालन परवानगी(Permission to operate Lift)*
९		जनरेटर स्थापित करण्यासाठी ना-हरकत प्रमाणपत्र (Generator Set NOC)

* मंत्रीमंडळ निर्णयानुसार क्रमांक ८ येथील उद्वाहन परवानगी संदर्भात अधिनियमात बदल करण्याची कार्यवाही उदयोग, ऊर्जा व कामगार विभाग (ऊर्जा) मार्फत करण्यात येईल.

२. ना-हरकत प्रमाणपत्रे/ अनुज्ञप्त्या/ परवानग्या देण्याची मुदत संबंधित अधिनियमातील तरतुदीनुसार असेल. मात्र जेथे कायद्याने कालमर्यादा निश्चित केलेली नाही अशा सर्व परवानग्या/ परवाने/ना-हरकत प्रमाणपत्रांचा वैधता कालावधी निर्गमित केल्याच्या दिनांकापासून पाच वर्षांचा राहील.

३. राज्यातील नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थानी तसेच ग्रामीण क्षेत्राकरीता जिल्हाधिकारी / सक्षम प्राधिकारी यांनी आदरातिथ्य उद्योगास ना-हरकत प्रमाणपत्र/ अनुज्ञप्ती / परवानगी देण्यासाठी बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत विहित केलेले नमुने जसेच्या तसे किंवा त्यांच्या आवश्यकतेनुसार त्यात बदल करून वापरावेत मात्र अशा नमुना / अर्जाची संख्या वर नमूद केलेल्या १० परवानग्या तसेच ९ स्वयंप्रमाणपत्रे यापेक्षा जास्त असणार नाहीत. याची दक्षता घेण्यात यावी.

४. वर नमूद सर्व ना-हरकत प्रमाणपत्रे/ अनुज्ञप्त्या/ परवानग्या महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५ च्या कक्षेत आणण्याची कार्यवाही संबंधित विभागांकडून करण्यात येईल.

५. एखाद्या ना-हरकत प्रमाणपत्र/ अनुज्ञप्ती/ परवानगी संदर्भात न्यायालयीन प्रकरण उद्भवल्यास सदर ना-हरकत प्रमाणपत्र/ अनुज्ञप्ती / परवानगी ज्या विभागाशी संबंधित असेल त्या विभागाकडून सदर न्यायालयीन प्रकरण हाताळले जाईल.

६. आदरातिथ्य क्षेत्राकरीता अधिक व्यवसाय सुलभता निर्माण व्हावी याकरीता एक खिडकी योजना (single window system) राबविण्यासाठी आज्ञावली (Software) आणि एकच ऑनलाईन अर्ज (Common Application form) विकसित करण्याची कार्यवाही पर्यटन विभागाकडून करण्यात येईल व सदर योजनेच्या समन्वयाचे काम पर्यटन संचालनालय करेल.

७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्यांचा सकेतांक २०२०११०२१२५४४८७२२३ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(वल्सा नायर-सिंह)

प्रधान सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

१. मा. राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. उप मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा. मंत्री(पर्यटन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. मा. सर्व मंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
६. मा. राज्यमंत्री (पर्यटन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.

७. मा. सर्व राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
८. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई.
९. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा, विधानभवन, मुंबई.
१०. मा. सर्व विधानपरिषद सदस्य, विधानमंडळ, मुंबई
११. मा. सर्व विधानसभा सदस्य, विधानमंडळ, मुंबई
१२. महालेखापाल, महाराष्ट्र - १, (लेखा परीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई
१३. महालेखापाल, महाराष्ट्र - २, (लेखा परीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता), नागपूर
१४. महालेखापाल, (स्थानिक निकाय लेखापरीक्षा व लेखा), मुंबई.
१५. सर्व अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव / सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१६. संचालक, पर्यटन संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य
१७. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, मुंबई.
१८. पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
१९. आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका, मुंबई.
२०. आयुक्त, राज्य उत्पादन शुल्क, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
२१. कामगार आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
२२. अध्यक्ष, महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
२३. सर्व जिल्हाधिकारी.
२४. सर्व महानगरपालिका आयुक्त.
२५. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
२६. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
२७. निवड नस्ती, कार्यासन-पर्यटन.
